

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoială ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

O importantă problemă religioasă

Nespus de mari și grele probleme ne chiamă întreagă atențiunea, voința cea mai firmă și munca cea mai încordată pe toate terenele vieții noastre naționale. Până ieri-alaltăieri traiul nostru se scurgea mornit și sugrumat în alvia strâmtă a satelor risipite de-alungul văilor sau pierdute în umbra codrilor. Acum însă alergarea vertiginoasă a evenimentelor a trezit pe toți din amorțeala tradițională. Un dor de viață nouă pătrunde, vibrează, strigă pretutindeni. Toate categoriile de îndrumători ai neamului și de muncitori în ogorul vieții obștești fac să li se audă răspicat cuvântul, care exprimă adevărul dorința inimii lor și diferitele planuri de a înlătura toate nemulțumirile trecutului și ale prezentului, spre a putea deschide larg porțile unui viitor de fericire pe seama tuturor. Conducătorii și ostașii gregari ai tuturor așezămintelor naționale, politice, sociale și economice sânt statornic preocupați de făurirea unor programe de acțiune corăspunzătoare timpurilor de prefacere epocală.

Evident că la această răspântie unică a vremilor istorice nici biserica — oricât de conservativ este și trebuie să fie rostul ei — nu și va zăvoră atât de mult ușile și ferestrele, încât nici o undă din vântul pri-

măvăratec al desrobirii, din duhul cel nou al vieții să nu poată pătrunde în alcătuirile ei. Dimpotrivă, putem constata cu bucurie, că din rândurile preoților noștri dela sate și ale adevăraților credincioși dela orașe se aud glasuri hotărâte, cerând «drumuri nouă» pentru activitatea viitoare a bisericii noastre și accentuând în mod convingător necesitatea unei propagande religioase sistematice, cum face părintele *Tr. Scorobet* și în legătură cu cele scrise de dânsul d-na *Sanda Dr. Mateiu* în articolul său: *Renașterea bisericii noastre*, exprimând dorința de a se începe «și în biserica noastră o mișcare agresivă misionară, prin care să tulburăm puțin somnul dulce al nepăsării, în care stau înactivi cei mai mulți din binecredincioșii noștri»...

Adevărat că asemenea dorințe creștinești au mai fost exprimate și în trecut în repetite rânduri atât în conferințele noastre preoțești, cât și în corporațiunile constituționale — bisericești — în sinoade și în congrese. Însă cu prea puțin rezultat. Cei obișnuiți a se închina cu desăvârșire *concepției quietiste* a vieții religioase — și numai acesteia — întâmpinau cu aversiune orice propunere, care le reamintea îndatoririle de propagandă religioasă, și lipsa de interes pentru aceasta cercau a și-o scuza totdeauna prin mulțimea afacerilor de administrație bisericească, în care se

îngrădiau bucuroși, înlăntuindu-și toată viața de câteva «proto-coale, elenchuri, exhibite» și alte scule de valoare foarte secundară și problematică în activitatea celor chemați la opera de înălțare și mântuire a sufletelor. În zadar li se reamintea acestor păstori sufletești, conduși de principiul: *quieta non movere*, cuvântul de osândă al Mântuitorului: «*Marto, Marto, te silești și spre multe te trudești, ci un lucru trebuiește*», — sub care *unic lucru* nu putem înțelege altceva decât mântuirea sufletelor prin credință și cultură, — ei își continuau cu o liniște și somnolență imper-turbabilă îndeletnicirile protocolare până încemeneau în sinamăgirea, că ce nu e la protocol, nu este nici în viață...

Din norocire însă, ceice n'au pierdut contactul cu viața sufletească a poporului nostru, preoții dela sate au înțeles, că cerințele vieții sânt cu totul altele decât cele văzute prin prisma pretențiilor virtuozității administrative. Și în cadrele modestelor mijloace, care le aveau la dispoziție în complectă lor izolare rurală, ei au inițiat, în diferite părți câte o acțiune de propagandă religioasă prin grai viu și prin tipar. Acum aceste acțiuni răslețe e timpul suprem să fie unificate într-o impunătoare mișcare misionară în sensul indicat în propunerea dnei *Sanda Dr. Mateiu*, care ne asigură, că și-a închinat munca și viața acestei cauze sfinte. Fie-ne îngă-

FOIȘOARA

Soldătești

— 2 —

Scrisoare

*Frunzuliță, trei granate,
Prin această carte, frate,
Îți scriu dor și sănătate.
Ieu sânt bine, sănătos, —
Deși nu tocmai voios.
Că-s mâncat de chin și rele,
Fără leac de mângăere.
D'ar fi lumea cât de bună,
Pe la noi e tot furtună;
D'ar fi lumea cât să fie,
Pentru mine-i tot pustie,
Căci numai Domnul ne știe.
Cum trăim în bătălie;
Numai El ne poate crede,
Că e sus, și toate vede.*

(Com. de C. Iencica). Nicolae Silaghi, reg. 31.

Convorbiri religioase cu poporul

— Despre boale și credință —

Fică, credința ta te-a mântuit, mergi în pace și fii sănătoasă!
Marcu 5, 34.

Dumnezeu a dat omului putere, care îl ajută să-și păstreze sănătatea și să-și prelungească viața pământească.

Cunoașteam puterea vindecătoare a lui Dumnezeu. Se cuvine să învățăm ceva și despre puterea omului de a se vindeca, de a-și fi medicul propriu.

V'am înrunit la acest loc, iubitorilor, ca să vă cuvintez despre vindecările omenești.

Înainte însă de a răspunde la întrebarea: Cum să ne vindecăm, trebuie să cunoaștem:

Ce sânt boalele?

Nu sânt chemat a face știință. Din punctul nostru de vedere e destul, să vă spun atâta, că trupul omenesc este alcătuit din materii, care se grupează în organe vii (plămâni, inimă, intestine, creieri ș. a.) mereu în mișcare. Ele lucrează ca bunăoară părțile locomotivei: Când în locomotivă arde focul, și are apa din care se desvoaltă vaporii ce împrumută roților puterea de a pune în mișcare toată locomotiva, duce

pe șine înainte povara legată de ea. Când mădulările trupului (organele) sânt întregi și se mișcă regulat, — ne simțim bine și trupul nostru se desvoaltă. Zicem atunci că avem sănătate, care lungeste viața.

Se întâmplă însă organelor noastre vii ceea ce li se întâmplă și mașinăriilor din locomotivă, le lipsește ceva, sau se mai tocesc, și așa nu-și pot împlini lucrarea din trup, nu pot satisface menirii lor. Când organele nu se mișcă cum se cade, zicem că s'a ivit turburare în mersul locomotivei trupești, zicem că sântem bolnavi. Turburarea, care se întinde asupra mai multor sau a tuturor organelor din trup, ne aduce boale mari, cu dureri grele, ba și moartea. Dacă e mai mică și restrânsă la un organ, aduce boală și durere mai de suportat.

Boalele sânt *stricările* pricinuite organelor noastre trupești, fie pe urma loviturilor dinafară, fie pe urma opintirilor mari sau a exceselor în mâncări, beuturi, plăceri lumești ș. a., fie pe urma molimelor.

E firească dorința de a căuta să ieșim din boale, de a căuta să ne facem plăcută petrecerea în valea aceasta a plângerii.

Prin ce putere scăpăm de dureri, și cum ne dobândim sănătatea perdată?

dui a spera, că o propunere atât de salutară, — venită în împrejurări favorabile ca cele din timpul de față, — va fi întâmpinată cu interesul viu și înțelegător, pe care îl merită, din partea tuturor celor ce sânt în stare să înțeleagă importanța covârșitoare a acestei probleme și să prețuiască folosul sufletesc, pe care o norocoasă și grabnică deslegare a ei l-ar putea aduce bisericii și neamului nostru.

Dr. I. Lușăș.

Bănatul

— Din trecut și din prezent —

Inima noastră nu s'a cutremurat de mult așa de puternic, ca astăzi, când rostim numele de *Bănat*.

Noi îl știm al nostru, sânge din sângele nostru, corp din corpul nostru. Cum să nu ni se sfășie inima de indignare și durere când auzim că zilnic ni se internează frații noștri, executând pe unii din ei pentru motivul că simțesc românește, ear altora punându-li-se baioneta în piept, ca să li se stoarcă jărământ de fidelitate regelui Petar.

Sârbii pretind pe saina lor *Bănatul nostru*. Ziarele lor afirmă că acordul între ei și înțelegere este perfect.

În zilele acestea o delegație de fruntași bănățeni a venit la Sibiu, cerând cu insistență să nu fie părăsiți.

Mi s'a umplut inima de durere auzindu-i povestind despre grozăviile sârbilor comise față de români. Imi ziceau, într'altele, mâhniti:

«Acum Bănatul nu-i fruncea», dacă sârbii așa să poartă la noi acasă, ce-o fi cu bieții frații noștri de pe valea Timocului, Macedonia și Sârbia veche?!

*

Istoria ne spune că în Bănat s'au dat luptele renumite între daci și romani. El a făcut totdeauna parte din Moesia.

După Aurelian, împărații romani în nenumerate rânduri trec Dunărea, purtând grele lupte cu barbarii, cari atăcau poporul bastinaș al Bănatului.

Tot acolo găsește pe străbunii noștri în secolul al IV *Priscus Rethor*, în călătoria sa la curtea lui Atila și cu care a vorbit în limba *ausonică*, adică rustică romană. În acest timp erau în floare episcopii de ambele laturi ale Dunării. Rolul religios cultural al Sirmiu lui este cunoscut. Cetățile amintite la Procopius în secolul al V., ca Lupofontana Tredecitilie etc., ne arată pe străbunii noștri ca băstinași în întinsul Moesiei, în decursul năvălirilor barbare.

Zice biblia: *Toate sânt cu puțință credinciosului!*

Va să zică, *credința* vindecă. Credința e toiagul lui Moise, care hrănea poporul izrailtean în pustie, și ne hrănește pe noi.

Zice Isus: Adevăr zic vouă, că cel ce ar zice muntelui acestuia: ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndoi întru inima sa, ci va crede, că ce va zice, va fi, — fi-va lui ori ce va zice (Marcu 11, 23).

Ce valoare are credința, ne spune războiul. Se spune că ostașii aceia, cari nu știau nimic de Dumnezeu și biserică, înaintea luptelor de regulă își perdeau cumpătul. Unii înjurau, alții cădeau într'un fel de amorțeală. Unii și-au pierdut mințile, alții au căzut morți la pământ, fără a atinge un glonț dușman. De unde vine starea aceasta fără nădejde? Se explică așa: Necredinciosul se simte străin în lume. El e desmoștenitul din Evangeiile (Luca, c. XV, v.11—16), care nu are nimic comun cu lumea, în afară de plăceri. Plăcerile îl mângăie, cât îl mângăie; ele îi și susțin — până ce pot — voia de a trăi în lume. Când sânt pe sfârșite, când vede cel desmoștenit că nu mai are nimic din plăceri, s'a gătat și cu binele lui din lume. Nu așa se petrece lucrul cu cei ce au credință în Dumne-

În Sân Nicolaul mare din Bănat, s'au găsit în anii trecuți niște oale din timpul Avarilor, secolul al VII, cu inscripția între altele «Boila ban». Acolo au domnit din timpuri străvechi *bani* romani, de unde și-a primit numirea de *Bănat*, ear contribuția monetară, cu care locuitorii datoreau Banului ca șef al statului s'a numit și se numește și astăzi «*bani*».

Destul de clar ne spune scriitorul bizantin Const. Porfirogenit, că întreg teritoriul dela Marea Adriatică și până la Marea Neagră eră locuit de o masă închegată de popor, ce se numea *Romanoi*—Români, până în secolul al VIII; deci nu ne prinde mirarea când un frate de al nostru, vorbind în limba ținutului, strigă în secolul al V-lea prin munții Hemului. «*Torna, torna, fratre!*»

Const. Porfirogenitul ne mai spune că o ramură din al Vlahilor neam locuia în cetăți întărite pe ambele laturi ale râului Sava, prin secolul al IX-lea, și că s'ar trage din Daci și Besi, fiind foarte viteji.

În întreg teritoriul, locuit azi de sârbi și slovaci, aflăm o mulțime de numiri românești. Amintesc râul *Mura*, muntele *Papuc*, orașul *Batrina* din Croația, muntele *Dormitor*, în Muntele negru. — «*Zara Vechie*», Țara vechie, în Dalmația, *Romanie-Polje* în Bosnia, *Vâlșenița*, *Vlăsici planine* etc. în Sârbia.

Numirile acestea, și altele multe, ne spun evident pe cine au găsit sârbii drept autohtoni la venirea lor.

Poate și numirea teritoriului dintre Dunăre și Tisa de *Bacica* ne arată, că bacii și băcițele noastre își aveau rosturile lor din timpuri străbune pe acel teritor.

Despre străbunii noștri ca locuitori în Bănat, Bacica și Panonia, ne povestește între alții și scriitorul rus *Nestor*. Întreg acest teritor, până la venirea maghiarilor, să numea *Pascua Romanorum* — Pășunile românilor.

*

Acum, dacă soarta i-a cruțat de peire, ca pe cei din valea Timocului, Macedonia, Sârbia veche, acelora dați-le libertate, fraților sârbi!

Glasul vremii îi cheamă și pe ei. Ear în Bănatul nostru străbun, deapururi românesc, nu aveți nici un drept, nici istoric, nici etnic; căci puținii sârbi aduși de episcopul Zmeianovici, abea de 150 ani fugiți, sânt în mare minoritate.

*

Frații noștri, cari faceau parte din falnica legiune numită de marele Napoleon *legiune infernală*, nepoții generalului Doda, vor ști și astăzi să înfrunte ca o stâncă de fer, și întreg românismul va sări pentru apărarea dreptului său.

Conferența de pace dela Versailles trebuie să facă dreptate și în Bănat.

Noi românii vom înzestra cu toate drep-

țurile minoritățile sârbești, așteptând ca și sârbii în regatul lor să acorde fraților noștri din valea Timocului, din Macedonia și Sârbia veche aceleași drepturi de oameni și cetățeni!

Constantin Oancea,
preot.

O cuvântare

— Dela Reuniunea română de muzică —

Cu prilejul primei repetiții a Reuniunii române sibiene de muzică, de sub conducerea noului dirigent, a dlui Ionel Crișanu, secretarul reuniunii, dl Dr. Gh. Comșa, a rostit (în 18 a lunei trecute) către membrii reuniunii următoarele cuvinte. — pe care în îmbulzeala materiilor abea acum le putem publica:

Doamnelor, Domnișoarelor și Domnilor!

Artele au menirea să reliefeze idealismul. O alcătuire artistică are două părți: una *materiale* și una *spirituală*. Partea spirituală oglindește munca artistului, care face op de artă din materialul fără viață.

Reuniunea română de muzică din Sibiu are menirea să stea în serviciul idealismului reprezentat prin arta muzicii. Chemarea aceasta, — grație împrejurărilor favorabile ale războiului, — o poate îndeplini cu mai mulți sorți de izbândă ca în trecut, căci jalea exprimată până acum în cântecele noastre trebuie să cedeze accentelor de veselie, care nici odată nu vor mai putea fi înădușite.

Este deci cu neputință a nu țese mai departe firul istoric al acestei instituții. Ni s'au deslegat cătușele sufletului. Doar nu mai sântem ferecați de urgisita cenzură a foștilor noștri detentori, cari totuși doreau ca textul cântărilor noastre să reprezinte numai mulțumire sufletească, deși eram în robie spirituală. Când ne gândim la trecut și privim în viitor, de bună seamă, că vom da acestei reuniuni sprijinul cerut.

Faptul, că în fruntea ei sânt elemente tinere, este o chizășie că printr'înșa cu spiritul nostru tineresc vom putea contribui la propagarea idealismului în artă. Vom da îndemn compozitorilor noștri, cari își vor potența munca văzând, că operele lor au terenul pentru care au fost menite.

Dar reuniunea noastră va fi și un mijloc de a ne apropia mai tare unii de alții. Ea se va năzul să deschidă porțile unei vieți mai sociale între noi. Va face să dispară părețele despărțitor, care până mai acum ne-a izolat în mod dureros, și va arată că și în afară de cercul îngust al familiei se împlinesc datorințe.

Concertele ei vor fi o probă a faptelor de înfrățire; la ele vor participa toți cu însuflețire. Excursiile ce le va întreprinde reuniunea, vor fi împreunate cu cele mai mari foloase spirituale și materiale.

Credința ne poruncește: *Să nu trăești în fără de legi, să nu postești ceea ce nu e al tău!*

Oare ce înțeles au poruncile acestea și alte de felul acestora? Înțelesul, pentru cine are urechi de auzit și ochi de văzut, e:

Trăește în cumpăt, creștinule, căci cumpătul îți păstrează sănătatea! Nu te abate dela cumpăt și nu trăi în desfrâu, căci desfrăul produce boalele cele mai primejdioase din lume.

Credința e menită nu numai a feri de patimi, ci a introduce între oameni *apropiere*. Această apropiere are urmări sanitare de foarte mare preț. Ea alungă neînțelegerile și iritațiile care seacă nervii multora.

Apropierea frățească pune capăt proceselor, care de regulă au de temei dorul de răzbunare.

Apropierea înlătură bătăile ce aduc stricăciuni ființei noastre. Oare ar putea fi războaie, când popoarele s'ar apropia cu inimă curată unele către altele? Câte vieți tinere ar fi putut fi cruțate de moarte, dacă între popoare ar fi domnit dragostea, nu ura care le-a adus pe cap înfricoșatul război al lumii!?

Socotesc, că din ce am spus, ați înțeles deplin adevărul. Credința e cea mai bună sfătuitoare a noastră la ocolirea boalelor și păstrarea sănătății.

zeu. Ostașii crescuți în datinele bisericii noastre se înseninau înainte de lupte cu Sf. Cruce, apoi ziceau un «Doamne ajută!» și păseau cu bărbăție și plini de încredere, tot înainte.

E firesc ca așa să fie. Credinciosul poartă în sine *simțul datoriei* și de moarte nu-i pasă. —

Este întrebarea: *Are putere vindecătoare credința asupra boalelor trupești?*

Cu bună seamă aveți cunoștință despre felul medicilor de-a umbla cu bolnavii.

Ce fac doctorii? Se duc la bolnav nu numai să-i afle boala și să-i dea leacuri: *Poveștele* lor sânt lucrul de căpetenie. Mai mare putere vindecătoare au *sfaturile* medicului prin care se prescrie bolnavului «dieta» (cum are să trăiască și să se nutrească în cursul boalei), decât leacurile. De ar trăi omul în cumpătul trebuincios, conform legii firești, de n'ar face întrebuițare greșită de puterile sale, nici când nu ar da prilej boalelor să se încuibe în trupul său. Ar muri de bătrân, dar nu pe urmă de boale.

Aceleași îndemnuri ni le dă credința: De o parte pășește ca sfătuitoare la ocolirea boalelor și păstrarea sănătății, de altă parte ne dă leac la dobândirea puterilor pierdute.

Deci la muncă, frați, la muncă! Vestitul estetician Ambros în scrierea sa «*Die Grenzen der Musik und der Poesie*» zice despre arta muzicii, că ea e regina vieții sufletești. Deci reuniunea noastră e în serviciul unei regine. Sânt convins, că îi vom da concursul cuvenit spre a și putea îndeplini această chemare! În nădejdea aceasta Vă zic tuturor: Bine-ați venit!

Convocare

Subsemnații, convinși că vremurile de azi ne cer o strângere a rândurilor și colaborarea tuturor pentru consolidarea noului stat românesc. Invităm pe toți advocații români din Ardeal, Banat, Crișana și Marmăția, la

Congresul advocaților români

care se va ține în zilele de 1—2 Februarie st. nou, în Sibiu, (sala comitatului, începând 1 Februarie ora 10 dim.) cu următorul program:

1. Inițierea Uniunii advocaților români din Ardeal, Banat, Crișana și Marmăția.
2. Intemeierea unei reviste juridice și întocmirea unui dicționar juridic.
3. Reorganizarea camerelor advocaționale.
4. Contribuția advocaților la opera de organizare și unificare a justiției.
5. Propuneri.

Propunerile se vor înainta președintelui biroului în scris, cel puțin cu o zi înainte de congres, rămânând ca motivarea lor verbală să se facă în congres.

Domnii advocați cari doresc să fie încvartirați, sânt rugați să se anunțe telegrafic la adresa: Dr. Piso, Sibiu, Strada Schewis 2.

Sibiu, 16 Ianuar 1919.

În numele comitetului de inițiativă:

Ioan de Preda,
președinte.

Dr. C. Bucșan,
secretar.

NB. Toate ziarele românești sânt rugate să reproducă această convocare.

Știrile zilei

Dela conferența păcii. Wilson participă la ședințe până în 15 Februar, când se va napoiă la Washington. În locul său, va fi de față la ședințe ministrul de război Baker.

Guvern național. După știri bucureștene, este vorba să se formeze un guvern național în frunte cu dl Iuliu Maniu ca ministru prezident. Din acest cabinet vor face parte, de sine înțeles, și fruntașii ceilalți ai politicii românești.

Manuel pe tronul Portugaliei? Fostul rege

Credința lucrează în noi ca o putere vindecătoare. *E sigur leac la dobândirea puterilor pierdute*, la câștigarea sănătății.

Vorbind mai pe înțeles: Credința, și după ce am căzut în boală, ne scapă de boală, cum a scăpat pe femeia care 12 ani fusese în curgerea sângelui și-și cheltuisese toată averea cu doftorii, fără a-și dobândi sănătatea, ce i-a dat-o Hristos cu cuvintele:

Fiică, credința ta te-a mântuit, mergi în pace și fii sănătoasă!

Credința ne mântue cum a mântuit pe ostașul, cu a cărui pățanii de război am început Convorbirile noastre religioase,* și cum mântue și scapă de boale pe toți bolnavii, fie acasă, fie în război.

Credință ne dă cel mai puternic mijloc de vindecare, și unde nu ajută credința, nimic nu mai e în stare a da ajutor.

Vasile Gan, protopop.

* Vezi: Tel. Rom. Nr. 108—109 a. tr.

Manuel a declarat unui amic al său în Londra, că dacă majoritatea țării îl va rechemă, răzimat pe simpatiiile Înțelegerii, își va reocupa tronul.

Europa viitoare. Ziarul parisian *Matin* se ocupă de chestiunea teritorială, asupra căreia se va pronunța conferența de pace dela Versailles. Eată ce scrie gazeta franceză:

Pe temeiul principiului de naționalități și pentru siguranța națională se vor cere anumite schimbări de teritor.

Belgia voește să aibă Nimbargul și liberă navigație pe Escauta.

Franța cere Alsația și Lorena ca pământ francez, precum și garanții împotriva unui nou atac.

Marea Britanie are pretențiuni coloniale.

Italia pretinde, afară de Trentino și Istria, o lungă fâșie pe litoralul răsăritean al Adriaticei, unde însă se ciocnește cu interesele slavilor de sud.

Sârbia va primi Croația și Slavonia, și ieșire la mare.

România se va întregi cu Basarabia, Ardealul și Bucovina. Singura piedecă este împărțirea *Bănătlui*, căci sârbii fac pretențiuni asupra părții întregi ce se întinde în fața Belgradului.

Grecia cere Epirul, nordul Traciei, insulele grecești din Marea Egeică, și alte teritorii mai mici.

Pentru *Constantinopol* se plănuește o internaționalizare.

Tot după principiul de naționalitate se va întocmi chestiunea teritorială *polonă, ceho-slovacă și armeană*.

Problema provinciei *Schleswig-Holstein* are să se deslege conform dorinții poporațiunii de acolo.

Statele-Unite ale Americii, în considerare că nu ridică pretențiuni, vor putea fi în multe cazuri arbitri.

Pagube. Conform socotelilor făcute, pagubele României, în urma ocupației germane, se ridică la 20 miliarde de lei.

Concertul reuniunii române de muzică din Sibiu se va ține Luni în 21 Ianuarie (3 Februarie) 1919 în sala Unicum, cu concursul d-lor *A. Medrea (bas)*, *Dr. I. Crețu (vioară)* și *Koričiansky (pian)*. Dirigent: *Ionel Crișian*, începutul precis la 8^{1/2}, seara. Programul: 1. Două coruri mixte a capela: a) *L. Tempea*: Rugăciune, b) *P. Tschakovsky*: Colindă 2. *G. Tartini*: Concert în re minor, solo de vioară cu acomp. de pian. 3. *D. G. Kiriac*: Două cântece populare pentru cor mixt a cap. a) Jalea orfanului, b) Plecarea magilor. 4. *G. Dima*: Trei cântece populare pentru cor mixt a cap. a) Cucule cu peană sură, b) Fântână cu trei isvoare, c) Nu-i dreptate. 5. a) *A. Rubinstein*: Asra, b) *W. Lortzing*: Arie, solo de bas cu acomp. de pian. 6. a) *D. G. Kiriac*: Treicolorul, b) *N. Popovici*: Hora dobrogeană, coruri mixte a cap. Biletele de intrare se vând, începând de Joi în 17/30 Ianuarie la librăria Ios. Drotlef, str. Cislădiei și seara la cassa. Prețul билетelor: locul I. 10 cor., locul II. 8 cor., locul III. 6 cor., loge 40 cor., loc de stat 4 cor.

Contribuire. Protopopul dela Deș, părintele *Teodor Hermann*, a contribuit 50 coroane pentru orfanii preotului Ioan Opreș din Cristiș. Suma este depusă la Cassa Arhidiecezană.

Mișcări antisemite în Budapesta. Mari mișcări, îndreptate împotriva evreilor, se anunță din Budapesta, poreclită odinioară de cătră un vienez cu numele de *Iudapesta*. O reuniune nouă, întemeiată sub titlul «Reuniunea pentru deșteptarea Ungariei», a convocat Duminecă după amiază o adunare de creștini într'un restaurant. S'au rostit vorbiri violente în contra evreilor. Universitari socialiști, cari luaseră în apărare pe evrei, au fost rău bătuți. Intrunirea creștină, la care au participat și mulți ofițeri și femei, a hotărât să se organizeze pentru a se apăra de evreime. Seara s'au continuat demonstrațiile în cafenele și restaurante. Strigăte antisemite s'au rostit și cu prilejul reprezentației în teatrul național. Incolo, ordinea n'a mai fost tulburată.

Examenul de advocați și judecători. Comi-

siunea din Târgul Murășului pentru examenul de advocați și judecători, până la altă dispoziție, nu mai funcționează. Diplomele, date de comisiunea aceasta după 20 Ianuar 1919, se declară *nevalabile* pe teritoriul imperiului român.

Mulțămire. Comitetul Reuniunii femeilor române din loc exprimă cele mai călduroase mulțămiri domnilor din *Comitetul aranjator*, cari au contribuit așa de mult la reușita *petrecerii cu dans* din preseara Anului-nou.

Sibiu, Ianuarie 1919.

Prezidenta Comiteiului.

Contribuiri. La colecta pentru orfanii preotului *Ioan Opreș* din Cristiș au mai contribuit: 1. Parohul *Pantelimon Nastea*, colecta din *Perșani 116—cor.*, 2. Parohul *Coman Baca*, din *Poplaca*, în amintirea fiilor săi *Aurel* și *Cornel*, căzuți în război 10—cor. 3. D-șoara *Steluța Circo*, colecta din *Ighiu 138 60*. 4. Parohul *Nicolae Palade*, colecta din *Câmpeni 259—*

Cassa arhidiecezană.

S'a aflat un portofel de buzunar, în care se găsește un bilet de căsătorie Nr. 100/916, ce poartă numele *Ioachim Bârsan* și *Maria I. Peteiu*, — oficiul stării civile *București*; apoi un ordin de demobilizare Nr. 600/918 tot al lui *Ioachim Bârsan* din *București*; în fine două scrisori și o bancnotă de 5 lei Toate acestea se află la mine. — *Agârbici (Târnavă-mare) 23 Ian. 1919. Toma Stanciu*, preot ort. rom.

Mulțămire. Cu prilejul petrecerii aranjate de *Reuniunea femeilor române* din Sibiu în preseara *Anului Nou* st. v. 1919, au intrat următoarele contribuiri: câte 50 cor. dela: *Dr. Iuliu Maniu*, *Dr. Aurel Lazar*, *Dr. Ioan Suciu* și *Dr. Romul Boilă*; câte 20 cor. dela: *Iosif Jumanca* și *Ioan Flueraș*; câte 10 cor. dela: colonelii *I. Papp* și *Dr. G. Moga*, Lt. *Aurel Simțion* și *Bianu*; *Dr. Eleonora Lemenyi*, *Dr. Ilie Iancu*, *Ioan Banciu* și un Anonim. Total 320 coroane, — pentru care se exprimă călduroase mulțămiri. — *Prezidiul Reuniunii femeilor române.*

Poșta redacției

D-lui V. G. în O. Din lipsa de spațiu, nu s'a putut decât în formă redusă.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholless.

Marți și Miercuri, în 28 și 29 Ianuar: *Deșteptare*, dramă în 3 acte. *Copiii celor trei frați*, comedie în 3 acte.

Inceputul la: ora 5^{1/2} și 7^{1/2} seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth.

Marți, în 28 Ianuar: *Venera se deșteaptă din somn*, dramă în 4 acte.

Inceputul la: ora 7 seara.

Publicațiune

Se face din nou cunoscut tuturor proprietarilor, că acei, ce nu vor veni la comenduirea pieței pentru a face cunoscut, că din cei încvartirați în casa lor au plecat și deci a rămas cvartitul liber, vor fi dați judecării curții marțiale (Tribunalul militar) al divizei II de vânători și vor suferi penalitatea prevăzută în ordonanța Nr. 12. Se atrage atențiunea, că în curând comisii vor fi puși pentru această constatare.

Sibiu, 12/25 Ianuarie 1919.

Comandantul Pieței Sibiu:
Colonel P. Miciora.

Consiliul dirigent. Resortul finanțelor.

Nr. 118/1919 Pres.

(12) 2-3

Apel

Toți funcționari români cari au stat, sau stau și de prezent în serviciul central, sau al oficiilor subordonate ministeriului de finanțe din Ungaria și din Austria (fostele provincii de coroană a monarhiei habsburgice: Bucovina etc.) prin aceasta sânt invitați să se anunțe cât mai în grabă la resortul de finanțe al consiliului dirigent din Sibiu, fie în persoană fie în scris, pentru a fi trecuți în serviciul resortului de finanțe român.

Pentru orientare reflectanții sânt încunoștințați, că toți anii de serviciu li se vor socoti și li se asigură cel puțin salariul acela, de care au beneficiat până acum.

Sibiu, la 14 Ianuarie 1919.

Dr. Aurel Vlad.

Nr. 338/1918 Of. prot.

(13) 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de clasa I-a din Ciceu-Giurgești, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, computate dela prima lui publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. despre întregirea venitelor preoțești prin ajutor de stat.

Concurenții au a-și așterne rugărilor concursuale, instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, indicat mai sus, și a se prezenta în timpul regulamentar, pe lângă prealabila încunoștințare a protopresbiterului subsemnat, în vre-o Duminecă ori sârbătoare, la biserica parohială, spre a cânta, predica și a se face cunoscut credincioșilor.

Dej, la 12 Decembrie, 1918.

Oficiul protopresbiteral al tractului ort. rom. Deș, în conțelegere cu comitetul parohial competent.

Teodor Hermun
protopresbiter.

Nr. 421/1918.

(14) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Bacăinți, în tractul Geoagiului, prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă, cu restricția §-lui 26 din Regulamentul parohial.

Cererile instruite conform normelor în vigoare să se înainteze la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar reflectanții să se prezinte în parohie — cu prealabila știre a protopopului — spre a se face cunoscuți poporului.

Geoagiu, la 20 Decembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Geoagiului, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici
protopop.

Publicațiune

Divizia 2 de vânători cumpără orce cantități de grâu, făină, păpușoi (cucuruz) fasole, mazăre, mălai, orz, ovăș și fân plătind costul lor imediat.

Prețul după învoială

Predarea se va face ori la Sibiu, ori la gara cea mai apropiată de locul unde se află produsele.

Ofertele scrise sau vorbite se pot adresa la:

(323) 6-10

Comandantul Diviziei 2 de Vânători
în localul Școlii de Cadeți din Sibiu.

Redactor responsabil: Dr. Nicolae Regman.

Nr. 418/1918.

(15) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa II-a Raoltul mare, protopresbiteratul Geoagiului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă, ameliorate prin concluzul comitetului dela 12 Decembrie n. 1918, cu restricția §-lui 26 din Regulamentul parohial.

Aspiranții cu drept de a concura la această parohie își vor înainta petițiunile cu documentele cerute la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, și sânt datorii a se prezenta înainte de alegere în biserică — cu prealabila știre a protopopului — spre a celebra, a cânta, cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, la 20 Decembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Geoagiului în conțelegere cu comitetul parohial consecuent.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 653/1918 Prot.

(16) 2-3

Concurs

Parohia de clasa II. Rodbav, protopresbiteratul Agnitei, declarându-se vacantă prin rezoluțiunea Preaveneratului Consistor Arhiepiscopical dela 1 Iulie 1918 Nr. 7446 B., pentru întregirea ei se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele necesare, să se înainteze subscrisului în termenul susindicat.

Concurenții, după prealabila încuviințare a protopresbiterului, să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică din parohie spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Agnita, la 16 Decembrie 1918.

În conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 413/1918.

(17) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei prime de clasa I-a din Ibănești, protopresbiteratul Reghinului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor parohiale dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să înainteze, în termenul deschis, rugărilor concursuale la subsemnatul oficiu protopresbiteral, iar pentru a se face cunoscuți poporului se pot prezenta — numai după prealabila încunoștințare a subsemnatului — în parohie spre a cânta, predica ori a celebra.

Reghin, la 18 Decembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Reghin în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Duma
protopresbiter.

Se găsesc de vânzare

Gazë-uri de mătăasă, tulpane (Tüll) catifea, panglice și flori pentru haine de serate și costume de mascat, în mare asortiment, în Salonul de mode la R. Neuman, Sibiu, Strada Ciznădiei 16, în curte la stânga etajul I.

(18) 2-2

Cumpăr Cal de călărie.

Int. Maior Niculescu

= Divizia II Vânători. = 5-5

(328) 5-10

Ernest Hajdu, zugrav artistic

de firme, decorator, pictor de biserici și po-lăitor. — Sibiu, Str. Ciznădiei Nr. 31.

Intreprindere română

Prima societate română de import și export

S. Ittu & Comp.

Sibiu, str. Ciznădiei 1-5

Se ocupă exclusiv cu import și export internațional al materiilor brute, semi-fabricate și fabricate.

Legături comerciale internaționale.

Corespondență în limbile română, italiană, franceză, germană și maghiară.

Rugându-vă pentru binevoitor sprijin semnăm

cu deosebită stimă

S. Ittu & Comp.

Publicație

Divizia II vânători are nevoie de:

5000 mantale,

5000 tunici,

5000 pantaloni și

5000 capele.

4-10

În caz că nu se vor primi oferte pentru haine gata, divizia are nevoie de 24,000 metri postav gris închis (verde)

Condițiunile și modelele tip se pot vedea în toate zilele la biroul intendenței, școala de cadeți.

Șeful serviciului intendenței.

Sibiu, 29 Dec. 1918.

Intendant Maior

Niculescu.

Nr. 973/1918.

(20) 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a II-a Sălcud, protopresbiteratul Târnava, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele cuprinse în coala B. dela congruă.

Concurenții au să-și trimită cererile instruite conform normelor din vigoare, în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral ort. rom. al tractului Târnava în Cetatea de baltă, iar concurenții să se prezinte cu prealabila încunoștințare a subsemnatului în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Cetatea-de-baltă, 20 Decembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. român al tractului Târnava, în conțelegere cu comitetul par.

Nicolae Todoran,
protopop.

Editura și tiparul tipografiei arhiepiscopice.